

นโยบาย ที่เกี่ยวข้อง กับงานสุขภาพจิตและสารเสพติด

ยุทธศาสตร์ชาติ

ข้อ 1 ด้านความมั่นคง

“...การพัฒนาปรับปรุงกลไกในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงให้มีเอกภาพ มีประสิทธิภาพ และมีการบูรณาการการดำเนินงานอย่างแท้จริง โดยปัญหาคความมั่นคงเร่งด่วน ที่จะต้องดำเนินการแก้ไข ประกอบด้วย ปัญหาคความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหายาเสพติด ปัญหาคความไม่สงบในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาคอาชญากรรมทางไซเบอร์ และปัญหาคการทุจริตในระบอบราชการ”

ข้อ 3 ด้านพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

“...เน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ พร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกและรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น”

ข้อ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

“...เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อม ของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากร ที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด”

นโยบายรัฐบาล

โดย นายกรัฐมนตรี นางสาวแพทองธาร ชินวัตร
แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2567

นโยบายเร่งด่วนที่ 8

รัฐบาลจะแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเด็ดขาด และครบวงจร

“...การค้นหาผู้เสพในชุมชนเพื่อเข้าสู่กระบวนการรักษา ตลอดจนการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด การฝึกอาชีพการศึกษา และการฟื้นฟูสภาพทางสังคม มีระบบติดตามดูแลช่วยเหลือ เพื่อไม่ให้กลับไปสู่วงจรยาเสพติดอีก เพื่อคืนคนคุณภาพกลับสู่สังคม”

การพัฒนาทุนมนุษย์ เพื่อการพัฒนาประเทศ

ข้อ 3 “ยกระดับสาธารณสุขให้ดียิ่งกว่าเดิม

...ใช้ศักยภาพของเครือข่ายสาธารณสุข ในการส่งเสริม ป้องกัน และควบคุมโรคไม่ติดต่อ เพิ่มการเข้าถึงการรักษาและบริการด้านสุขภาพจิต และยาเสพติด เน้นการป้องกัน (Prevention) ให้ความรู้และการสร้างความตระหนัก”

นโยบายกระทรวงสาธารณสุข

ข้อ 2 เพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพจิต ยาเสพติด

- พัฒนาและสร้างความเข้มแข็ง ให้ระบบบริการให้คำปรึกษาโดยนักจิตบำบัด
- ยกระดับการบำบัดรักษา มีนิรภัยรักษา และทีมชุมชนล้อมรั้ง ให้ชุมชนมีส่วนร่วม ในการดูแลผู้ป่วยหลังบำบัด
- ตั้งกรมสุขภาพจิตและสารเสพติด เร่งรัดปรับปรุงโครงสร้างระดับพื้นที่

นโยบาย

การพัฒนางานสุขภาพจิต

ประจำปีงบประมาณ 2568

1 สนับสนุนงานโครงการพระราชดำริ/โครงการเฉลิมพระเกียรติ

- พัฒนาเครือข่าย **TO BE NUMBER ONE** ครอบคลุมทุกอำเภอ/เขตกรุงเทพมหานคร
- เชื่อมระบบข้อมูลผู้ป่วยจิตเวชยาเสพติดที่อยู่ในเรือนจำทุกแห่งภายใต้โครงการราชทัณฑ์ ปันสุขฯ ผ่านระบบหมอพร้อม
- ดูแลสุขภาพจิตเด็กกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มพัฒนาการล่าช้า ในพื้นที่ กพด.และ SWS.

เร่งรัด

2 จัดบริการสุขภาพจิตและสารเสพติดครบวงจร

- ขับเคลื่อนการดำเนินงานสุขภาพจิตและสารเสพติด
- ใช้แนวทาง Comprehensive Care
- จัดบริการ Intermediate Care ในหน่วยบริการจิตเวชทุกแห่ง

3 ป้องกันการก่อความรุนแรงจากผู้มีอาการทางจิตและปัญหาการฆ่าตัวตาย

- บูรณาการระบบการค้นหา ส่งต่อและดูแลช่วยเหลือ
- จัดทีม Psychiatric Emergency และทีม HOPE Task Force ในชุมชน
- พัฒนาระบบติดตาม เฝ้าระวัง ดูแลต่อเนื่อง

4 พลิกผันกลไกกฎหมายสุขภาพจิตในการขับเคลื่อนงานสุขภาพจิต

- พลิกผันการปรับแก้ไข พ.ร.บ.สุขภาพจิต เพิ่มสาระหมวดการจัดตั้งกองทุนสุขภาพจิตแห่งชาติ
- บูรณาการงานสุขภาพจิตผ่าน พ.ร.บ.สุขภาพจิต และประมวลกฎหมายยาเสพติด
- ขับเคลื่อนผ่านคณะอนุกรรมการสุขภาพจิตจังหวัดและกรุงเทพมหานคร

5 พลิต พัฒนากำลังคนด้านสุขภาพจิตทุกสาขา

- พลิต พัฒนาบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพจิตและสารเสพติดในสาขาที่ขาดแคลนเพื่อกระจายกำลังคนในเขตสุขภาพอย่างเหมาะสม
- ร่วมพัฒนาหลักสูตรผลิตจิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์จิตเวช ใน ร.ร.แพทย์ และสถาบันการศึกษา
- เพิ่มนักจิตบำบัดในระบบบริการให้คำปรึกษา

พัฒนา ต่อยอด

6 ส่งเสริม ป้องกันปัญหาสุขภาพจิตเด็กและเยาวชน

- พัฒนาทักษะการเลี้ยงดูเชิงบวก
- ป้องกันปัญหาเด็กติดจอ และการ Bullying
- เพิ่มการเข้าถึงบริการและยาจิตเวชเด็กอย่างเท่าเทียม ทั้งถึง

7 เสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพจิตและสารเสพติดให้ทุกกลุ่มวัย

- ปรับปรุงแหล่งข้อมูลความรอบรู้ให้ทันสมัยเข้าถึงง่าย
- สร้างเครือข่ายสื่อสารสุขภาพจิต เช่น นักสื่อสารสุขภาพจิต (MIT), นักสื่อสารสร้างสุข, นักส่งเสริมสุขภาพจิตชุมชน
- เสริมทักษะป้องกันสารเสพติดและดูแลสุขภาพจิตผ่านการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในชุมชน

มุ่งมั่น จัดการความท้าทาย

8 พัฒนาระบบบริการวิกฤตสุขภาพจิตที่มีความคล่องตัว รวดเร็ว พร้อมตอบโต้ภาวะวิกฤตและฉุกเฉินในทุกรูปแบบ

- จัดทำแผนรองรับและตอบโต้ภาวะวิกฤตฉุกเฉินที่เป็นรูปธรรม
- ซ้อมแผนเผชิญเหตุ
- ให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกของการเกิดเหตุการณ์วิกฤต ผ่านทีม MCATT ระดับอำเภอ
- เพิ่มศักยภาพทีม MCATT ให้มีความเชี่ยวชาญด้านการเยียวยาจิตใจเด็กและเยาวชน

9 พัฒนาผลิตภัณฑ์ บริการ และความเชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิต ที่ตอบโจทย์ความท้าทายของสังคมอนาคต (New S-Curve of Mental Health)

- ต่อยอดและยกระดับความเชี่ยวชาญเดิม
 - Adolescence MH ➤ Gender MH
 - Disaster & Recovery ➤ MH & Climate Change
 - Mood Disorder ➤ Behavioral Addiction
 - SMI-V ➤ Dual Diagnosis, Early Intervention
- พัฒนาความเชี่ยวชาญใหม่
 - Forensic MH
 - Mental Health Wellness
 - Neurodevelopmental Disorders
 - Geriatric MH
 - Genetics for MH
- พัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการสุขภาพจิตที่ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพจิตได้ทุกที่ ทุกเวลา สำหรับการเรียนรู้และจัดการสุขภาพจิตด้วยตนเอง

นายแพทย์กิตติศักดิ์ อักษรวงศ์
อธิบดีกรมสุขภาพจิต
ให้ไว้ ณ วันที่ 15 ตุลาคม 2567